

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 6 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.
Negyedévre 3 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér Biedermann-palota földszint, az udvarban hátul.

Kavarodás a politikában.

Szinte öröm és gyönyörűség látni azt a lázas keveredést és nyugtalan nyüzsgést, amelyet az összeférhetlenség új és fenyegető seprője idézett fel a politikának nevezett hatalmas méhkasban. Az ember föllélekzik: végre-valahára a politikus urakra is rájár a rud! Eddig bizony csak a profán nagyközönség, választó és nem választó egyaránt, érezte az ország minden baját, súlyosbitva mindig a politikus urak prepotenciájától és hatalmaskodásától. Végre valahára megviradt a dicső nap hajnala, a mikor a már-már mindenhatónak látszó képviselőség is megérzi a végzet sujtó szavát:

— Hohó, képviselő uraim, mindennek van határa! Nem mindig papsajt, önöknek sem!

Van valami ellenállhatatlan kómikum azoknak az összeférhetetlen uraknak a magatartásában, a kik tesznek és úgy beszélnek, mint ha valami infernalis intrika áldozatául áldozatául esnék az ő becses nemzeti munkájuk, az ő üdvös

gazdasági tevékenységük, holott valójában úgy áll a dolog, hogy a tisztelt képviselő urak (tisztelet a kivételnek, a mi természetes és önként értendődik) hies gazdasági tevékenységükkel csak kihasználták a nemzeti munkát, egyáltalán nem az ország üdvére.

Elvégre lehetnek ez országban vakok, akik nem látnak, vagy ép szeműek, akik látni nem akarnak; ezek talán komolyan vehetik a „tevékeny“ urak jajgatását az ipar, a kereskedelem, az ügyvédi funkció s mi egymás nemzeti foglalkozás és munkakör veszedelmén. De akiknek van szemük és látni akarnak, maguknak e foglalkozásoknak és munkaköröknek komoly tényezői, valóságos vezérei és becsületes munkásai, szóval: mindazok, akik komolyan dolgoznak a hivatásukba (ki-ki abban, ami pályája és valóságos élethivatása) s hozzá az egész józan magyar közvélemény harsogó kacagással fogadja azt a szörnyű fontosságot, amelyet az összeférhetetlen urak a maguk ipari, kereskedelmi és nem

tudom milyen más megnevezett gazdasági munkásságuknak tulajdonítanak.

Bátrak vagyunk azt gondolni, hogyha mutatkozik valamelyes természetes fejlődés közigazgatási téren hazánkban: ez a fejlődés nem azért létesült, mert a képviselő urak álltak a vállalatok élén, hanem eléállott, bárha a képviselők illetéktelen befolyást gyakoroltak a gazdasági föllendülés természetes menetére. Bátrak vagyunk azt gondolni, hogy ez a fejlődés sokkal bensőbb, sokkal őszintébb, sokkal mélyrehatóbb és sokkal erősebb is volna a képviselő urak illetéktelen, dilettáns és mindenekfölött roppant költséges belekötődésével, melynek nélkül mindenbe a világ, amiből növekedő befolyás vagy növekedő haszon kándikált elő.

Tegyenek le a képviselő urak arról a balfölgögről, hogy a világon semmi sincs és semmi sem lehetséges politika és politikus nélkül. Magának az egész parlamentnek és magának a parlamentáriz-

Az egyszeri ember.

Tetszik tudni az egyszeri emberről sok mindenféle anekdotta kering. A jó öreg, akik a szebb időket éltek, sokat beszélnek az egyszeri emberről, aki annyiban különbözik a mesebeli hercegektől, hogy azok az óperenciás tengeren tul, az egyszeri ember pedig az óperenciás tengeren innen élt.

Hát ez az egyszeri ember többek között egyszer juhokat hajtott. Hajthatott volna ugyan lovakat is, de a mese kedvéért most éppen juhokat kellett neki hajtania.

Utja a faluvégén vezetett el, ahol szembe találkozott a jegyzővel. A jegyző urat érdekelte minden, még az is, hogy az egyszeri ember hová hajtja a juhokat.

Meg is kérdezte tőle.

— Honnan hajtja kend azokat a juhokat?

Nagyott nézett az egyszeri ember erre

a kérdésre s már úgy ahogy, az egyszeri embereknél szokás volt, kurtán furcsán azaz felelt, hogy:

- Hát a hátuk mögül.
- Miért hajtja kend?
- Mert nem hívhatom.
- Merre hajtja kend?
- Hát az orruk felé.

Már ez bosszantani kezdte a jegyző urat. Mégis csak nagy vakmerőség kell hozzá, hogy az egyszeri ember ilyen egyszerűen térjen ki az ő kérdései elől s dühösen mordult rá:

— No kend se érdemli meg, hogy rá-süssön a nap.

— Nem is azt akarom én, hogy a nap hanem hogy a feleségem süssön.

— Nincs kenddel mit beszélni.

— Hiszen nem beszélni, hanem hajtani akarok én.

— De nem a szép szóra.

— Bizony nem, hanem a dombra.

A jegyző ur látta, meggyőződött róla,

hogy mire sem megy az egyszeri emberrel s dühösen kiáltott rá.

— Verjen meg az Isten.

— Az egyszeri embert ez sem hozta ki a sodrából, hanem nyugodtan fordult a jegyző felé, tisztességtudóan megemelte a kalapját s az volt rá a válasza:

— Áldjon meg az Isten!

Még csak ez ütött szeget a jegyző ur fejébe. Rosszat kíván neki és az egyszeri ember jóval viszonzza. Megállott s báni kezdte, hogy olyan dühös volt az emberre.

Még nem járt messze. Ha kiált majd meghallja. Szándékát csakhamar tett követte. Utána szólott az embernek:

— Hallja-é kend?

— Hallom!

— Megbántam ám amit kendnek kívántam.

Az egyszeri ember erre is röviden válaszolt s azt mondta:

— Én is!

NÉMETI J. — **Elsőrangú modern fényképész műterme** —

Debreczen, Piac-utca 42 sz.

Nyitva ünnep és vasárnap is.

musnak, a hogy évtizedek óta alakult, nincs akkora befolyása a nemzet életére, mint az urak hiszik s őszinte örömmel gondolunk arra régóta, hogy a mi nemzetünk, az országnak az a része, amely távol tartja magát a politikától, egészben sokkal különb annál a gyülekezetenél, a mely törvényhozó e hazában. Azután meg, ha az országgyűlés valóban nagyjelentőségű kérdést szabályoz, abban a döntő szó és befolyás Apponyi Albertet, Szilágyi Dezsőt, Justh Gyulát és a hozzájuk hasonló férfiakat illeti s egyáltalán nem az inkompatibilis urakat.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Távirati tudósítás. —

Perczel Dezső elnöklésével nyílt meg a mai ülés.

A 4.§-nél felszólalt Thaly Kálmán, miután Rakovszky tegnapi beszédében személyét is bevonta a vitába és kijelenti, hogy kitüntetését irodalmi működésének elismeréséért kapta, sohasem hajbásozott rang, cím és kitüntetések után és a kitüntetés megtörténtét is csak akkor tudta meg, midőn a hivatalos lapban megjelent. Kéri a miniszterelnök nyilatkozatát is ez ügyben. (Helyeslés a szélsőbalon).

Széll Kálmán egész határozottan kijelenti, hogy Thalyt senki meg nem kérdezte a kitüntetésre vonatkozólag, hanem a kitüntetésről Thaly utólag értesített. — Mindenre el volt készülve, csak arra nem, hogy a kormánynak azért tesznek szemrehányást, hogy ellenzéki képviselőket kitüntet.

Thaly Kálmán köszönetét fejezi ki a miniszterelnöknek. (Zajos éljenzés.)

Rakovszky István kijelenti, hogy a miniszterelnök elferdítve adta elő szavait. Ő csak csodálkozását fejezte ki a felett, hogy a függetlenségi párt nem töltötte meg módosítását a kitüntetések összeférhetetlenségével. (Helyeslés.)

Széll Kálmán röviden reflektált Rakovszkynak.

Barabás Béla szükségesnek tartja, hogy a szolgák kategóriája is belevetessék a szakaszba. Indítványozza, hogy a § 1 pontjába „allandó alkalmazottak” kifejezés, továbbá az eddigi szöveg módosításával, a tanárok és tanítók szövegezését vételessék fel. (Helyeslés.)

Széll Kálmán elfogadja Barabás második módosítását, az első azonban nem. Nem szeretné, ha egyes osztályok indokolatlanul kizártnának a képviselőségből. (Helyeslés.)

Benyovszky Sándor gróf helytelennek találja, hogy a fővárosi tanárok és tanítókra is ki van mondva az inkompatibilitás. Ily értelemben az egyetem és a műegyetem tanárait is ki kellene zárni a képviselői tisztségtől. Indítványozza, hogy a fővárosi tanárok és tanítók megválasztása összeférhetlenségi esetet ne képezzen.

Rohonyi Gyula előadó nem fogadja el Polónyi és Benyovszky módosításait. Barabásnak a 2-ik módosításához hozzájárul.

A Ház a szakaszt Barabás Béla 2-ik módosításával fogadta el, a többi módosításokat elveti.

Az 5-ik szakasznál Rohonyi Gyula kéri, hogy a szakaszt pontonként tárgyalja a Ház.

Elnök. A Ház hozzájárul az előadó kéréséhez. Az 1. pontnál Justh Gyula e szakaszt a javaslat legfontosabb részének tartja. Nagyjában helyesnek találja a § szövegezését, mert azok, a kik a szakaszt megcsinálták, csak az összeférhetetlen képviselőket akarták kizárni s nem egyes kategóriákat. Mégis azt találja, hogy az alkalmazásban nagyon sok kivétel statuáltott s a törvény anyagi részének kijátszására nagyon sok tét hagyatott. Helytelen kivenni a törvényből a dohánytermelőket. Mert a dohánytermelést a kormány tetszés szerint adja vagy nem adja. Ez a jóindulattól függ. Módosítványt nyújt be, mely szerint az 1. pont 5. része a szakaszból kihagyandó s csak a következő rész hagyandó meg. Országgyűlési képviselő nem lehet: A kormánynak vállalkozója, vagy szállítója. (Helyeslés.)

Széll Kálmán miniszterelnök amúgy is szükségesnek tartja a törvény rendelkezéseit. Nincsen kivétel szabály alól, mondja a példabeszéd, mely ez esetben különösen alkalmazható. A dohánytermelő különben sem szállító. Nem termelhet azt mindenki s nem is áll direkt a termelő a kormány befolyása alatt. A dohánynak átadása szerződésileg van megállapítva, tehát ez esetben nem lehet inkompatibilitásról szó. Nem fogadja el Justh módosítását.

Polónyi Géza újból ellene szól a taxa tér inkompatibilitásnak. Ez képtelenség és igaztalan is s a tisztességes elemek megélhetésének rovására megy. S miért nem beszél a javaslat azokról a miniszterekről is, akik az inkompatibilis képviselőkkel az illető üzletet megkötik? Hisz a miniszter is bűnös! Az is helytelen, hogy a szállításban alaptételül tízezer koronát állapít meg a javaslat. Nem az árakra, hanem az értékre kellene ilyen hatást megállapítani.

Széll Kálmán miniszterelnök: Ha valamely miniszter olyan üzletet köt, amely inkompatibilis, az felelős a tettéért és bünhődik is. De azt ne kell látni, hogy ilyen üzletek a miniszter tudta nélkül is köthetők. Ami az árat illeti, az helyesebb, mint az érték megállapítás, amelyet bajos és sok utánjárással jár megállapítani. Polónyi a honvédlóvak szállítását is felhozza. Erre konstatálja, hogy a honvédlószállítás nem vállalkozás.

Polónyi: Bravó! Ezt akartam!

Széll: De ha vállalkozó volna is, az se baj. Akkor is, ha egy gazda tízezer korona áru honvédlóvat kap — tehát vagy huszat — elégedjék meg azzal.

Polónyi és Széll újabb felszólalása után az elnök öt perc szünetet rendel.

Szünet után.

Rakovszky István az I-ső szakaszba a mellé, hogy „nem szállító az, ki saját meglevő, előadásra kész gazdasági terményeit eladja”, úgy módosítja, hogy egyrészt belevetessék, hogy maga által termelt, másrészt azt a termést eladhassa, amely nincs készletben, hanem pl. novemberben megveszi a katonai kincstár és csak jövőre szállíthatja.

Buzáth: Ez a törvény kirekeszti a gyógyszerészeket a parlamentből. Ez helytelen. Én, t. ház, nem pro domo beszélek, mert én gondoltam erre és eladtam a patikámat. (Hosszantartó harsogó kacagás minden oldalon). A gyógyszerészek kellenek a házban, a közegészségügy érdekében, na kétségtelenül megállapítható, hogy semmiféle összeköttetésben nincsenek a kormánnyal. Ezért módosítást ad be, hogy a közegészségügyi intézmények tulajdonosai, amennyiben intézményük szerződéses viszonyban van a kormánnyal, nem inkompatibilisek.

Széll Kálmán miniszterelnök: Buzáth magára már megmódosította ezt a szabályt az életben, hogy azon a kis kibuvó ajtón, mely nyitva maradt, összeegyeztethesse a törvényt a valósággal. Semmiféle kivételt nem fogad el, hiszen az ilyen intézmények elszámolási viszonyban vannak a kormánnyal, nem a ingyért, hanem jó pénzért. A Rakovszky által említett privilegiumot se fogadhatja el. Elég tág tere van a gazdának, nem kell épp a kormánynak eladni termékét.

Elnök a vitát bezárja.

A ház többsége — a Tiszák is — elfogadják az 5-ik szakasz első pontját változatlanul.

Ezután Zmeskál Zoltán interpellálta meg Széll Kálmán miniszterelnököt és Lukács pénzügyminisztert Degen Gusztáv egy levele miatt, melyet ez választóihoz intézett, italmérési jogot ígérve nekik, ha reá szavaznak az új választásnál.

Széll Kálmán azonnal válaszolt az interpellációra, kijelentve, hogy ő az ily kortesfogás számba menő ígéretek elvi szempontokból helyteleníti és elítéli.

Debreczen kiállítása és a magyar király.

— Visszapillantások a hétfői királylátogatásra. —

Darányi Ignác nemcsak a legnépszerűbb miniszter, hanem határozottan szerencsés kezű ember is. Kitűnő gondolat volt tőle, hogy a nagy fáradsággal és sok költséggel egybeállított mezőgazdasági csoportokat megmentette a szétszedéstől és előrelátólag, mielőtt a nagy kiállítást befejezték volna, lefoglalta magyar részére, hogy azon módon mutassa be, a mint Párisban látható volt, azoknak, a kik nem láthatták ott és annál szívesebben gyönyörködnek e szép dolgokban itthon.

Szívesen engedte át majdnem minden kiállító a földmívelési miniszter kérelmére kiállított tárgyait, s bizalma nem volt hiábavaló, mert oly ügyesen, oly gonddal varázsolták át a párisi óriási díszkertből, hogy úgy mondjuk ezt a szép kis magyar bokréta a városligeti palotába, hogy minden darab épen úgy van felállítva, felírásokkal és díszítményeivel együtt, mint Párisban; — sőt itt a helylyel szabadabban rendelkezvén — még helyesebb a berendezés, az összhang. Feltétlen dicséret illeti ezért a miniszteren kívül különösen Miklós Ödön kormánybiztos és Kazy József miniszteri tanácsost, a főrendezőket, kik városunk iránt is mindannyian figyelem és jó indulattal viseltetnek. Legnagyobb előnye azonban e kis párisi kiállításnak abban áll, hogy megnyitása és tartama épen a király és az udvarnak Budapestén időzésével esik össze, a mi érdekességét, vonzerejét nagyban növelte. József és Frigyes királyi hercegek és családtagjaik már előzőleg megsejlezték azt és bizonyára dicsőre nyilatkoztak a Felsőg elött a látottakról, aki kedden d. u. 2 órára tüzte ki látogatását.

A fővárosi lapok elég részletesen referáltak e királyi látogatásról, a mennyire t. i. a nagyfontosságú politikai események tért engedtek. — Lapunk tegnapi számában mi is közöltünk annyit, a mennyit rendes levelezőnk szükségavú táviratából kihámozni tudtunk. Most az eddigi közlemények kiegészítéséül adjuk át a szót egy jelen volt érdeklődőnek, ki így adja elő a királylátogatásnak Debreczenre vonatkozó részét.

A kiállítási csarnok f. bejárata már háromnegyed 2 órakor feketélt a miniszterek és előkelőségek csoportjától, pont 2 órakor előrobogott a király kocsija a község harsány éljenzés mellett vonult be

a sorfalat képező urak között az uralkodó, kinek arca az egészségtől piros — és lépétei, járása után a betöltött 70 évet nem gyanítanók. Ez nem frázis, ez való. Huszár tábornoki dolmányt, vörös csikos pantallónt és sarkantyús topánt viselt a király, balját kis salon karja markolatán tartja, jobbát sűrűn emelgetve sapkájához üdvözlésekre. A szemlét megkezdve, nyomon követték Széll Kálmán és Darányi miniszterek, majd gr. Széchényi Ő felsége személye körüli miniszter, Paar gr., Lobkowitz tábornokok és a többi magas rangú urak mintegy ötvenen, csupán a többi meghívottak szétesztek a csarnokban. Debreczen város kiállításai csoportja előtt már ott várt Komlóssy Arthur főjegyzőnk, kit Darányi ez alkalomból sürgőnyleg kért fel a fővárosba, a felutazás nem ment kárba, mert Ő felsége oly páratlan érdeklődést tanúsított Debreczen kiállítására iránt, hogy legtöbb időt ennek szentelt. A főjegyzőt a miniszterelnök bemutatván, első pillantása Tóth András szoborművére a *pányvavető csikó*sra esett. Felsége nek s a nyert magyarázat után kifejezte tetszését és azon nézetét, hogy sokszorosítani kellene, mire főjegyzőnk azt válaszolta hogy a Beschorner budapesti céggel fogja ércbe öntetni. A város egész kiterjedt határát elötlüntető Berényi-féle térképen el kellett magyarázni, hogy mennyi az egész terület, m nyi a szántóföld, erdő s mily nagy a hortobágyi pusztánk. Mindez kultúra alatt van? kérdé a király. Nem Felséges uram, válaszolá Komlóssy, a hortobágyi pusztá legelő és kaszálló. Széll Kálmán miniszter elnök erre elárulta, hogy ez a Darányi mindent kulturálni akar, a Hortobágyra is csatornát tervez. A polgári szép viseletet — a pártás leányt és civis párokat, a lacikonyha és Balogh Péter féle nagy tanyát gyönyörködve szemlélte a király majd az ötös díszfogatra mutatva, mondá: „ezen már magam is jártam“. A város bőr díszmunka csimerénél kérdé, mikor kapta a város? 1694-ben Felség volt a válasz, I-ső Lipóttól, midőn szabad királyi várossá lett Debreczen. A talyiga s a civis fogatot — a hol a miniatúr, kis fejsze és szeredás is fel van téve s a többi cikkeknél — a felszerelések és díszmunkákná megelégedéssel vette királyunk tudomásul, midőn a főjegyző önézetesen jelentette ki, hogy itt minden, a mit Felséged látni méltóztatik az utolsó darabig Debreczenben készült. A francia-magyar szövegű, Debreczen rövid leírását tartalmazó füzetekből is ki volt néhány példány téve, melyekről megtudta a Felség, hogy Párisban több ezer példány lett kiosztva.

Általánosan feltűnt az a kegyes jó indulat, melyben koronás Királyunk Debreczent és kiállítását kitüntette és sokan siettek városunknak gratulálni, hogy Párisban Magyarországnak, itthon saját magának oly szép dícséretet és kitüntetést szerzett e kiállítás által. Olvasóinkat és a szépért, hasznosért lelkesedő közönséget pedig figyelmeztetjük, al ne mulassza e szép kiállítás megtekintését, mely a városligeti nagy iparszarnokban június 15-dikéig látható minden belépti díj nélkül. A ki nem volt a párisi kiállításon, kivált a magyar gazdaközönséget értjük, megérdemli hogy ezért magáért legalább egy napra felutazzék a fővárosba, egyéb multság és látnivalók mellett bizonyára ez a mezőgazdasági és azzal rokontárgyú kiállítás fog hazafias örömet kelteni benne. — Városunk polgárait, gazdáit pedig még különösbben érdekelheti e kiállítás, mert a vidéki városok között Debreczen az egyedüli mely külön kiállítást rendezett saját czimere és neve alatt — s a mint láthatja mindenki — a ki elfogulatlan — az eredmény és siker oroszlanrésze is valóban neki jutott.

Darányi Ignác földmivvelésügyi miniszter egyébiránt külön is meghívta a törvényhatóságok közönségét a kiállítás látogatására, mely május 23-iki közgyűlésünkön is felolvastatni fog.

VIDÉK.

* **Halálra gázolták a lovai.** Bihar-díszszegi levelezőnk írja: Farkas Sándor tegnap délelőtt a szentjobbi erdőn járt fáért. Megrakodott kocijával déltájban indult haza. A díszszegi határban levő, ugynevezett Mogyorós dombon kerekét kötött. Eközben egyik falubeli asszony ismerőse is utolérte őt és beszédbe eredtek. Az asszony azután megindult a magasabban fekvő gyaloguton, a mély kocsiuton pedig megindult a kocsi, melyre Farkas felkapaszkodott. Ebben a pillanatban leesett egy fatuskó a lovak közé mire a megbokrosodott állatok nagyot rántottak a kocsin, Farkas pedig a lovak közé zuhant. A megvadult állatok erre összevissza tiporták, rugták a szerencsétlen embert és keresztül vontatták rajta a kocsit. Az asszony közben visszaszólt; de hogy feleletet nem kapott, figyelmeztetést. Akkor látta, hogy a kocsin nem ül senki, hanem lent az ut porában vonaglik egy véres összeroncsolt tömeg. Mire a megrémült asszony odarohant, Farkas kiszenvedett. A szerencsétlen embert így vitték haza holtan.

* **Mödling és Turul.** Bertsey nagyváradai ipartestületi elnök a minap jelentést tett a rendőrségnél, hogy a temesvári Turul-czipőgyár nagyváradai fióküzletében Turul védjeggyel Ausztriából hozott czipőt árusítanak. A rendőrség vizsgálatot tartott ott a fióküzletben és tényleg idegen árut talált. Az üzletvezető szíval védekezett, hogy minden czipőn ki van tüntetve, hogy mödlingi gyártmány. A főkapitány elrendelte, hogy a Turul gyár cégéjét: Turul czipőraktár azonnal le kell venni s helyette azt iratni a cégéztáblára, hogy Mödlingi czipőraktár.

Dinamit robbanás.

— Saját tudósítónktól. —

Zsureszku Juonné, csinos oláh özvegy-asszony megunata az özvegyi állapotot s minthogy Vasszióvá, ahol lakott, nem volt kedvére való férfit, aki őt vigasztalta volna, a szomszédos bányatelepeknél alkalmazott bányamunkásokkal kötött ismeretséget.

Egy Hormok Antal nevű bányamunkással közös háztartásra lépett. A legény csakhamar átköltözött Vasszióvára, az asszony házába. A menyecske egy pár hétig megbecsülte az embert, de hamar ráunt s másután nézett. A szerelmes fiatalember hitt az asszony hűségében s nyugodtan járt a bányába napi dolga után. Mily nagy volt azonban meglepetése, a mikor a mult hét egyik napján, amikor este hazatért egyik munkástársát Rudu Tódort találta az asszonynál s az asszony azzal fogadta, hogy most már nincs rá szüksége, mehet s az előre elkészített batyuját is kezébe adták. Hormok szótlannal távozott, de véres bosszút forralt. Dinamitot szerzett a bányából s — mint nekünk írják — vasárnap éjjel a szép asszony házat aláaknáztá.

Mi or Zsureszku és a szeretője vasárnap éjjel egy multságáról hazatértek, a ház levegőbe röpült s vele együtt Zsureskuné és Rődu Tódor is, a kik szörnyet haláltak. A megindított vizsgálat csakhamar kiderítette s tettést. A merénylet átadták a járásbírósnak.

SZINHÁZ.

Jubiláló szinigazgatók. Krescsányi Ignác, a szegedi színház igazgatója s Csóka Sándor júniusban megünneplik harmincz éves szinigazgatói jubileumukat. Az ünnepelésben a vidéki színészet összesége résztvesz.

Leszky Budapest. Leszky András a Magyar Színház új igazgatója már áttette lakhelyét Budapestre és most fog csak erélyesen hozzá a társulat újjászervezéséhez. Az ő igazgatása különben csak október 1-vel kezdődik meg s így addig a régi regime vezeti a színházat. Leszky terve szerint a Magyar Színház exellence operett színház lesz és csak nagyon kivételes esetben, ha valami szenzációs darabról volna szó, adna színműveket is. Az aradi színház szerződése lejártáig Rubos Árpád művezető-direktor igazgatja. A szerződés lejártá után pedig értesülésünk szerint Komjáthy János debreczeni, Makó Lajos temesvári szinigazgatók, továbbá dr. Janovics Jenő és Zilahy Gyula fognak versenyezni a aradi színház elnyeréséért.

Jogászok hangverseny estélye.

május 15.

A debreczeni jogászok önképző köre által rendezett fényes hangverseny tegnap este zajlott le a Bika-szálloda dísztermében. Kevés, de distingváltság közönség vette ki részét abból a pazar élvezetből, amelyet ez estély műsora nyújtott. Csodálatos az emberi izlés. Mig Barnum efemer hatású látványosságára lázba jön egy egész vidék és tizezrenként tódulnak a kíváncsiak sátraiba, addig egy valódi, a nemes, a műélvezetet nyújtó estélyre alig jön el néhány száz ember.

Az a ritka jó izléssel összeállított műsor, melynek számai egyenként és összesen a legnagyobb elismeréseméltó szabattal, kifogástalan művészettel kerültek előadásra, méltán érdemelt volna nagyobb közönséget is. Ha nem is a Barnum sátrai, de mindenesetre a Bika terme méreteinek megfelelőleg.

Hogy referálni az estélyről igen nehéz dolog, az bizonyos. Minden számot kitűnően adtak elő s mindenik szereplő babért érdemel érte.

Beethoven 6-ik quartettje képezte az első számot, melyet Alber József, Dénes Arthur, Pásztor Gyula és Schubarcs József urak adtak elő igen szépen.

Majd Tóth László a kör elnöke tartotta a megnyitót. Ezé a fiatal, nagytehetségű ifjú, aki valószínű magyar Mezzofanti mert 7 nyelvet beszél teljesen — az érdem, hogy ily ritka, szép erkölcsi sikert elért estélyt rendezett a kör. Utána Pavelkó Jolán urhölgy ült zongora mellé és eljátszotta Ábrányi Székely „Magyar Ábránd“-ját. Hát sok ábrándot hallottam s magam is sokat ábrándoztam, de így ábrándozni alig hallottam! Remek volt! Tüneményes kézügyes-

ség, bámulatos zenei érzék, precizitás karakterisztikuma az ő előadásának.

Baloghné, Békéssy Róza urnő szavallatát kellemesen, majd meg édesen, lágyan csengő hangján előadva hallani igazi élvezet. Minden szava utat talált a szivekhez. Ifj. Spozon Pál gordonka-szólistája frenetikus tapsvihart idézett elő ugyanarra, hogy még az ismétlést is megkellett ismételnie. Azaz hogy mindig másat játszott, de szívesen elhallgattuk volna reggelig is.

A Vadassy Nándor ur „siker“ című humoreszkjét, — noha igen ügyes dolog volt — alig lehetett hallani. Zivuska Iréne urhölgy énekszámát következett ezután zongora kísérettel énekelt az ő édes mélabus, szép alt hangján. Csodálatos színező képessége van. Gyönyörű volt Ninon bordala (Sztójánovicstól) és egy angol vig szerelmi dala, melyet megkellett ismételnie.

Fehér Margit urhölgy vig monológot adott elő kedvesen, behizelgő kellemes hangon nagy ügyességgel és előadói képességgel.

Bernáth Gizella urhölgy czimbalmon Erkel „Bánk-Bán“-ját játszotta. valóságos virtuozitással s a publikum addig nem hagyott fel a tapsal, míg újra el nem játszotta.

Már a napokban, a zenede hangversenye alkalmával feltűnt a kis hegedű művész, Veszprémy Andor az ő bámulatba ejtő technikájával. Most is remekül játszott zongorakísérettel mellett, melyet Pavelkó Jolán urhölgy szolgáltatott. Ma Kubeliket tartják hegedű-királynak, de ha a kis Veszprémy így halad, akkor hamar trónváltás lesz...

Vig szavallatot adott elő Mészáros Károly ur. Folytonos derűtségbe tartva vele a közönséget. Benne nagyon ügyes színész veszett el! Kitűnőek voltak apróbb epizód jelenetei, mint a kis iskolás fiú szavallata, a szerelmes stb.

Végül Huber „Csatadal“-át adta elő hatással a főiskolai énekkar Mácsay dirigálása mellett, amely után a publikum egy kellemes est emlékével oszlott szét.

S. E.

UJDONSÁGOK.

* **Istenítiszteletek.** Ma, áldozócsütörtökön, a következő sorrendben tartatnak meg az ev. ref. templomokban az istenítiszteletek: Nagytemplomban: Mitrovics Gyula lelkész. Kistemplomban: Biró János s. lelkész. Újtemplomban: K. Tóth Kálmán lelkész. Ispótytemplomban: Kovács Zsigmond. Szegényházban: Hajdu Zsigmond püspöki titkár. — A róm. kath. templomban: Reggel 7 órakor miséznek: Pák Emil. 8 órakor a gymnasiumi ifjuság miséje, melyen az elemi iskolások is résztvesznek. 9 órakor nagy mise, mondja: Dr. Wolafka Nándor, segédlettel; utánna prédikál: Pák Emil. Háromgyed 11 órakor a zárdai növendékek miséje, mondja: Molnár Kálmán Dezső. Fél 12 órakor miséznek Brösztel Lajos. Délután fél 3-kor keresztény tanítás, tartja: Dr. Wolafka Nándor. 3 órakor ünnepélyes vecsernye, tartja: Dr. Wolafka Nándor, segédlettel. Rózsafüzér. 6 órakor szentbeszéd, májusi ájtatosság a szokott sorrendben.

* **Egy katona karmester dala.** Egy külföldi lapban olvassuk, hogy a gráci legutóbbi filharmonikus hangversenyen nagy hatással adtak egy nagy nyi-

tányt (ouvertur), a melynek sikeréről több zenei szaklap is megemlékezik. A zenemű szerzőjében nagy örömkre házi ezredünk derék karmesterére, Krause Antal urra ismerünk, a kiről a lapok ezen alkalomból kifolyólag igen elismerőleg emlékeznek meg. Így többek közt Spörr gráci zeneigazgató, aki egyike a legjobb zenészeknek, kritikájában kijelenti, hogy Krause Antalt a legkiválóbb zenészek egyikének tartja és őt a katona karmesterek között az első helyre állítja. Hogy Krause mennyire kitűnő karmester, arról élvezettel győződünk meg a vereskereszt javára legutóbb rendezett műkedvelő előadáson is amikor Tannhauser nyitányát gyönyörű előadásban kotta nélkül dirigálta. Szerzeményei pedig rendszeresen a legkedveltebb számait képezik a katona zenekar kitűnő hangversenyeinek. Őszintén gratulálunk derék karmesterünk legutóbbi sikeréhez és óhajtjuk, hogy nagy zenei tudása ne csak külföldön, de itthon is minél nagyobb elismerésre és méltánylásra találjon.

* **A kereskedelmi és iparkamarai választások.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara harminckét új tanácsosának választása tegnap nagy érdeklődés mellett folyt le a városháza nagytanácstermében Reggel kilencz órától kezdve egészen este hét óráig folyton ömlöttek a szavazatok. A kereskedők és iparosok egymásután siettek leadni szavazatukat. — Az érdeklődés nagyobb hullámokat az iparosok körében vert fel, akik tömegesen szállották meg a városháza lépcsőházát, ahol a bizalomra érdemesek mellett nem egy lelkes szó hangzott el. De fel-fel csillant a méltatlankodás szava is. Különösen a festők vették rossz néven, hogy a kandidátusok között egyetlen festő sincs, holott ők ötvenketten vannak, míg a kocsigyártók csak ketten vannak s egyiket közülök mégis kandidáltak. A szavazás a legnagyobb rendben folyt le Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány, elnök jelenlétében. Este hét óráig, amikor a szavazást berekesztették, összesen 262 kereskedő és 449 iparos adta le szavazatát. Az eredményt azonban nem konstatálhatták. A beadott szavazatlapokat elzárták és pénteken délután bontják fel; az összeolvasás, az eredmény konstatálása akkor történik meg. Annyi azonban már most is biztosan következtethető, hogy a kereskedők és iparosok részéről kandidáltak közül talán kettő helyett új tag kerül be a kamara tanácsosai közé.

* **Pinczetolvajok.** Egy idő óta alig ismer határt a csavargók, cigányasszonyok és gyermekek vakmerősége. Fényes nappal betolakodnak a főbb utcák uri házaiba is, rendszeren a déli ebéd ideje alatti órákban s a mi kezök ügyébe akad, válogatás nélkül elemelik. Az elmúlt napokban is egész sorházat vettek így szemle alá. A Bethlem-utca 8-ik számú ház udvaráról, hol három katona is őrzi a biztonságot, egy csomó ruhát, a mellette levő házból, hol hajdu is van, a pinczéből egy nagy szilke vajat és

két üveg-köcsög tejet loptak el ösmeretlen tettesek. A károsult háziak bejelentették a lopást a rendőrség bünyügyi osztályánál, de ez alig fog eredményre vezetni, legjobb lesz tehát mindent jól elzárni és a házakba tolakodó csavargókat és cigányasszonyokat kérésselmentlenül bekísértetni.

* **Az aradmegyei gazdák Debreczenben.** Az aradvármegyei gazdák debreczeni fogadtatása és időzésének programját tegnap állapították meg. E szerint a vendégek vasárnap este fél hétkor a gyorsvonattal érkeznek Debreczenbe. A vasutnál a gazdasági egyesület nevében Váczy János elnök, a város nevében Király Gyula tanácsnok, a gazdasági tanintézet nevében Kerpely Kálmán igazgató üdvözlí őket. Még vasárnap este ismerkedő estély lesz a Bika szálloda éttermében. Másnap, hétfőn reggel 8 órakor reggeli a Bika szállodában, utána a honvédszobor megkoszoruzása. Kilencz órákor indulás a pallagra, 10 órakor szalona sütés a nagyerdőn, majd a dohánykiszérleti állomás és a gazdasági tanintézet megtekintése s utána ebéd, amelyet a gazdasági tanintézet igazgatója ad a vendégek tiszteletére. Este nyolcz órakor bankett lesz a Bika szálloda éttermében. Ezt a bankettet a gazdasági egyesület adja. Harmadnap, kedden reggel öt órakor a Hortobágyra mennek ki, ahol a gulyát s a ménest tekintik meg. A vendégek tiszteletére ott a város ad ebédet. Ebéd után visszatérnek a városba és este nyolcz órakor társas vacsora lesz a Bika szálloda éttermében. Másnap a vendégek elutaznak. Mindazok a debreczeni gazdák, akik a hétfőn este tartandó banketten részt akarnak venni, jegyeiket öt koronaért; a ortobágyi ebédjegyet pedig 3 korona 40 fillérért válthatják meg a gazdasági egyesület titkári helyiségében.

* **Májusi ájtatosság.** Ma este 6 órakor a róm. kath. templomban szent beszéd, ezt megelőzi „Ave Mária“ (Asz-dur) alt solo, éneklí Korcsmáros Janka kisasszony, hegedűn kíséri Fábíán Margitka kisasszony. Holnap „Ave Mária“, Marchesitől, éneklí Zivuska Irén kisasszony.

* **Eljegyzés.** Csath Béla cs. és kir. tart. hadnagy, posta- és táviráda tiszt, a nagyváradi p. t. igazgatóságánál, eljegyezte f. hó 15-én néhai Beér Kálmán Debreczen szab. kir. város volt rendőrfőkapitányának szép és kedves leányát Ilonkát.

* **Kirándulás a Telegdy-sóstó fürdőre.** A Polgári kerékpáros egyesület f. hó 19-én — mint már e lap rovatai között említve volt — első nagy kirándulását a Telegdy-Sóstó fürdőre vasárnap rendezí, melyre a t. tagurak tisztelettel meghívottak. Indulás az egyleti helyiségből (Dréher söröcsarnok) lesz d. u. pont 2 órakor. Ezen kirándulásra, az indulási időnek pontos betartására, valamint az alapszabályban foglaltakra — amelyben fel vannak hatalmazva illetőleg jogában áll minden egyleti tagnak vendégeket hozni, felhívom a tagurak figyelmét. A menetparancsnok.

BECSINI

porland és román cement főraktára. Sajtolt téglá, legolcsóbb bevásárlási forrás. Legnagyobb raktár. A teglagyár. Az egeresi gipszgyár egyedüli képviselője: Debreczen, Kölcsei-utca 3. szám. Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. Telefon 255.

Stegmüller Árpád.

* **A város házvétele.** A f. évi május hó 23-án tartandó városi közgyűlés tárgysorozatában kivan tűzve névszerinti szavazásra a Deák Ferencz utca 6. sz. teleknek egyezség, esetleg kisajátítás utján megszerzése.

* **Robbanás a pinczében.** Majdnem végzetessé válható szerencsétlenség történt kedden este Kohn Henri fűszerkereskedőnél. A tanulót leküldték a pinczébe szeszért. Egy literes üveggel ment le, de nem fedett lámpát vitt magával, mint ahogy azt a rendelet előírja, hanem gyertyát. A szeszt beleöntötte a literes üvegbe s mikor a pinczéből feljött, a lépcsőházban az üveg kiesett kezéből s a szesz felrobbant. A lépcsőházban nagy lánggal égett a szétfolyt szesz s a tanuló az ijedtségtől elájult. A tűzoltóság is megjelent s a tüzet csakhamar lokalizálta. Derekaszy István dr. orvos nyújtotta a fiúnak az első segélyt, ki könnyebb égési sebeket is szenvedett.

* **A vidéki hírlapírók gyűlése Kassán.** A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége minden esztendőben a vidék más nagy városában tartja közgyűlését. Az idén, tudvalevően Debreczenben találkoznak a vidék újságírói, hogy helyzetükről tanácskozzanak. Ezen a gyűlésen mint értesülünk Miklós Gyula, a kassai Felsőmagyarország szerkesztője az ottani Kazinczy-Kör nevében felkéri a Szövetséget, hogy jövő évi közgyűlését Kassán tartsa.

* **Az öngyilkos leány.** Egyik újság kételkedik abban, hogy Szabó Julia öngyilkossá lett volna, mert a rendőrségnek az esetről nincs tudomása. Hogy a kételkedést megdöntsük, regisztráljuk, hogy Szabó Julia már a múlt héten megmérgezte magát, sőt kevéssel azután a kerületi rendőrorvos gyomormosást is eszközölt nála s éppen a rendőrorvos utasítására vitték be a szerencsétlen leányt a kórházba, ahol hétfőn délután meghalt.

* **Előismerés a debreczeni ref. tanítósnak.** Dávidházy János kabai lelkész, esperes a múlt héten kezdett ev. ref. népiskolai vizsgálatokat befejezte. Ma délelőtt a tanítók testületét a tanítók „Öt-horjába” egybehívta és a tapasztalt kitűnő tanítási eredmény fölött a legteljesebb elismerését fejezte ki.

* **A csodaszép Zsuzsika.** Zsuzsika csodaszép volt, így mondja legalább az a levél, amely ma érkezett a rendőrségre Pozsonyból. A csodaszép leányok azonban nagyon gyakran csodaszép karriert is szoktak végezni, így járt a levél szerint Zsuzsika is. A szerelem erdejében végezte apró játékeit, majd eltévedt annak utvesztő berkeiben s nem találta meg a kifelé vezető utat. Zsuzsika, a csodaszép Zsuzsika azután lekerült lassankint Debreczenbe — bizonyára csak azért, mert kíváncsi volt a magyar szóra s a magyar szokásokra. A család azonban nyomára jött, hogy itt tartózkodik az alföldi metropolisban s egy orvos utján kéri most a rendőrséget, hogy kutassa fel, merre

van s szállítsa haza. Ismertető jele, hogy csodaszép. A család mindent megbocsát neki, hozzák ezt is tudomásár, csak keressék fel és vigyék minél előbb haza. Most keresik a csodaszép Zsuzsikát.

* **Czirkusz Debreczenben.** Fekete Ede, aki már tavaly is rendezett előadásokat városunkban, műlovardájával Debreczenbe jön s a Széchényi utca végén felállítandó czirkuszban május 25-én kezdi meg előadásait. Fekete Ede társulatával egy hónapig marad Debreczenben.

* **A nagyerdőn, a Dobos nagyvendéglőben** Márkus Jenő gondoskodik, hogy a kiránduló közönségnek mindenkor friss csapolású sörrel, villásreggelivel, délutáni uzsonnával, választékos vacsorával szolgálhasson. Halak: kecsge, tvek, halászlé és egyéb különleges ételek minden időben haphatók. Hetenként 5-ször délutáni zene. Szerdán Magyar Testvérek, pénteken Rácz Károly és Veres Tóni zenekarai hangversenyeznek éjjeli 12 óráig.

* **Segélykérvény New-Yorkból.** Három év óta áll fön az Egyesült Észak-amerikai államok fővárosában „Magyar Segélyegylet”, melynek egyedüli célja a bevándortott szegény és gyámoltalan magyar alattvalók istápolása és munkával való ellátása. Az egylet a magyar kormánytól is kap anyagi támogatást és most a magyar városokhoz fordul azzal a kéréssel, hogy esetleges alapítvány vagy évi járulék alakjában mozdítsa elő az egylet hazafias és humánus célját. A kérvényt a New-Yorkban székelő császár és királyi osztrák-magyar főkonzul láttaozásában a maga részéről is pártolja.

* **Rózsa arczenőcs,** szeplő, májfoltok, perzenések ellen legjobb vegyszeti termék. Teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, nem avasodik soha. Üdeséget, bájta kölcsönöz az arcznak. Egy tégely ára 1 korona. Hozzá szappan 60 fillér. Kapható Franciscs és Jóna drogueriájában, Kossuth-u. 2. sz. Ugyanott mindenféle toilette-czikkék kaphatók.

* **Hölgyek figyelmébe.** Halmágyi Sámuel divatáru-házában a legújabb női és gyermek felöltők, costümök, szoknyák, blousok, Jabok, csokrok, övök, napernyők feltűnő olcsó árban lesznek elárusítva.

* **Ne mulasszák el** a közsvényes és csuzos betegek a hírneves Zoltán-éle kenőcsöt használni, mert e páratlan kitűnő szer még oly betegeknek is, kik évek óta szenvednek és különböző szereket, gyógyfürdőket eredménytelenül használtak, pár nap alatt gyógyulást idéz elő. Kapható Zoltán Béla gyógyszerárában üvegenként 2 koronáért, Budapest V. Sétatér-utca.

* **Legjobb orvosság.** Mindazok, kik gyomorhaj, étvágytalanság, rossz emésztés, máj fájdalmak, kólika, vérszegénység, ideges fogájásban szenvednek, használják a világhírű Pserhofer vértisztító labdacsokat, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztoan hatnak és a legelsőrangú orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot vélnünk tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnő szert b. figyelmükbe ajánljuk. 1 tekercs, mely 6 doboz á 15 labdac 1.05 frt. A péáz előleges beküldése után 1 tekercset 1.25 frttért, 2 tekercset 2.30 frttért, 3 tekercset 3.35 frttért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszerárára, Bécs, I. Singerstrasse 15.

TÁVIRATOK.

Képviselők párbaja.

Budapest, május 15. Dr. Arányi Miksa országgyűlési képviselő, aki a képviselőház tegnapi ülésén Kubik Béla beszédét sérelmesnek találta, ma Pulszky Ágost és Gajári Ödön országgyűlési képviselők által provokáltatta Kubikot. Kubik most nincs a fővárosban és így táviratilag értesítették a kihívásról. A Ház folyosóján úgy hirtelt, hogy Kubik segédei Just Gyula és Tóth János országgyűlési képviselők. Kubik még ma visszaérkezik Budapestre. A párbaj holnap lesz.

Nagy botrány.

Budapest, május 15. Belgrádból, a szerb királyi udvarból, mely már annyi pikantériához szolgáltatott anyagot, most olyan eset hire szivárgott ki, amely felülmulja és mintegy betetőzi az eddigi kényes eseményeket.

Azt jelentik ugyanis Belgrádból, hogy a Draga királyné áldott állapotáról szóló hírekből egy szó sem igaz, sőt a királyné nem is néz, de soha nem is nézett anyai örömök elé, hanem igenis a nővére s ennek születendő gyermekét akarták Draga királynő sajtójaként beczempészni a konakba.

A terv azonban csütörtököt mondott, mert a gyermek mindjárt születése után meghalt. A királyné ilyformán kénytelen volt töredelmes vallomást tenni férjének mindenről.

A király, aki már nőülésekor apának hitte magát, sőt éppen e megokolással sietette házasságának megkötését, válással fenyegette a királynét. Ugyanekkor jelentést tett a czárnak az egész dologról, akit elképzeltetleg bántóan érintett a dolog, mert hiszen a születendő trónörökös keresztapaságát kilátásba is helyezte.

A czár belgrádi nagykövetét, Czarikovot azonnal visszahívta és szabadságot adott, mert ez nem informáltak kellőképpen a belgrádi udvar dolgairól.

Hogy mi lesz az óriási skandalum vége s hogy mily zavarokat fog az elbűdézni Szerbiában, azt még csak sejtteni sem lehet.

Dinamit robbanás.

Páris, május 14. A Havas-ügynökség jelenti Palmából (Malorca). Ma délelőtt a székesegyház tőszomszédságában lévő püspöki palota előtt felrobbant egy dinamittöltény. A robbanás betörtte a palota kapuját és a szomszéd házak ablakai is összetörttek. Sérülés nem történt.

A bur háboru.

London, május 15. Hire jár, hogy kéz alatt ismét békealkudozások folynak. Botha nem követeli Transvaal függetlenségét és csak a következő föltételeket állította fel: 1. A hollandi nyelv egyenjogú legyen az angollal. 2. A burok könnyebb fegyvereket viselhesse- nek vadászat és a benszülöttek elleni védekezés céljából. 3. Az angol kor-

mány 3 millió frankot ad az elpusztított farmok felépítésére. 4. A kafferek kizáratnak a választási jogból. 5. Általános amnesztia, még a fokföldi fölkelőknek is. Ezeket a feltételeket állítólag De Wett is elfogadja.

Lefejezett asszony.

Karlsruhe, május 15. Sasbuchban Gleitz kőfaragó hűtlennek tartott feleségét valósággal kivégezte. A megkötözött asszony fejét egy tőkére erősítette s aztán fejszével levágta a fejét a törzsről. Gleitzet letartóztatták.

Elsülyedt gőzhajó.

Budapest, május 25. Hamburgból sürgönyzik, hogy a Cito nevű gőzhajó, amely két nappal ezelőtt indult el Hamburgból, az Atlanti tengeren elsülyedt. Hogy hány utas veszett a tengerbe és hányan menekültek meg, még nem lehet megállapítani.

Tőzsde.

— Esti záriat. —

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

Buza májusra	—
Buza októberre	7.58
Rozs októberre	6.69
Zab októberre	5.66
Tengeri májusra	5.28
„ júliusra	5.33

Irányzat szilárd. Amerika háromnegyed centtel, Berlin fél márkával olcsóbb.

Amerikai német háboru?

— Távirati tudósítás. —

Az Egyesült Államokban a börze lázzal párhuzamosan példátlan germanophobia dühöng. Az ugynevezett sárga sajtó, melynek élén a New-York Herald áll, nap-nap után izgat Németország ellen. Nevezett lap legutóbbi számában azt mondja, hogy Németország Dél-Amerika (!) bírására törekszik és azért irányítja oda a kivándorlókat.

A délamerikai államokban mindennél erős és fejlett német kolóniák vannak, melyek már most is nagy befolyást gyakorolnak az illető országok politikai ügyeire. A New-York Herald utal arra, hogy Németország folyton szaporítja hajóhadát, de nem Anglia, hanem az Egyesült-Államok ellen.

Emlékeztet Dewey tengernagynak, a cavitei győzőnek arra a mondására, hogy az Egyesült Államoknak legközelebbi háborúja Németországgal lesz. Németország Kinában is olyan politikát követ, mely az Egyesült Államok ottani érdekeit lépten-nyomon sérti. Hasonló szellemenben irnak a többi „sárga” lapok is, melyek mellesleg megjegyezve, mind a legelterjedtebb amerikai újságokhoz tartoznak és így nagy hatást gyakorolnak az ottani közvéleményre.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Egy ütés két hónap.** Daczi István debreczeni lakos se gondolta meg, milyen súlyos következményei lesznek annak az egyetlen ütésnek, amelyet id. Kovács András karjára mért. Olyan sérülést ejtett ezzel az ütéssel, hogy a gyógyulás eltartott husz napig. Tegnap a debreczeni törvényszék számadásra vonta az ütés miatt Decsit és két hónapi fogházra, 20 korona pénzbírságra és 200 korona sérelmi díj megfizetésére ítélte.

§ **Párbajozó ügyvédek.** Dr. Király Péter ügyvéd, a „Debreczen” volt felelős szerkesztője és Márk Endre ügyvéd hírlapi közlemény miatt kardpárbajt vívtak. A törvényszék Dr. Király Pétert 8 napi és Márk Endrét 3 napi államfogházra ítélte. Felebbezés folytán tegnap tárgyalta ezen ügyet a debreczeni ítélőtábla Dr. Besseneyi Széll Farkas elnöklése mellett. Az ügyben közzvédőül Dr. Balázs Bertalan ügyvéd szerepelt. A tábla az első bíróság ítéletét megváltoztatta. Dr. Király Péter büntetését 5 napi, Márk Endrét pedig 2 napi államfogházra leszállította.

§ **A talált pénz.** Nagy mulatság volt Takács Antal derecskei rendőrbiztos házábanál. Jókedve kerelkedett ott Ajtay Gyula vendégének is s a tüzelő bor ugyancsak felmelegítette. Hogy egy kicsit lehűtse magát, kiment az udvarra és ott a kendőjével együtt véletlenül kirántotta a pénztárcáját is, amelyben száznegyven korona volt. A tárczát Horváth Kálmán zenész találta meg, aki a szép summából egy hétig dárídózott. Éppen a mulatsággal vonta magára a gyantus csakhamar kiszült, hogy a pénzt ő találta meg. De mert nem adta vissza a károsultnak, büntetést el s a debreczeni törvényszék tegnap egy hónapi fogházra és husz korona pénzbüntetésre ítélte el.

HIREK.

Éjjeli pósta.

× **A Somossy-mulasó licztácziója.** (Éjjeli express tudósítás.) Régóta beszéltek, hogy a főváros első mulatóhelye, a Somossy-orfeum új tulajdonos kezébe megy át s új művészeti vezetés alá is kerül. A változást a mulató megalapítójának, az öreg Somossy Károlynak sok adóssága tette elkerülhetlenné. Ezek miatt történt, hogy a mulató diszes nagymező utcái palotáját a bíróság Jeszenszky István kir. közjegyző közbejöttével a délbén elárvereztesse. Komoly reflektáns csak kettő volt, akik nyomban letették az előirt 63,000 forintnyi bánatpénzt. Az épületet, mint legtöbbet ígérő, a „Folyószámla leszámloló bank részvénytársaság” vette meg 1.170,000 koronáért.

× **A német-cseh viszály.** (Éjjeli express tudósítás.) Brünnből jelenti tudósítónk, hogy ma ült ott össze a morva kiegyezési bizottság, mely bivatva van a morvaországi németek és csehek közti ellentéteket kiegyenlíteni. A kiegyezést oly módon kontemplálják, hogy a németek és csehek külön-külön válaszszák a képviselőket

a morva tartománygyűlésbe. Ennek a bizottságnak munkálkodásától sokat várnak és ugyancsak az itt elért eredményektől függ a csehországi nemzetiségek közti kiegyezés sorsa is. Különben a csehek a kormány részben már kielégítette azzal, hogy a csatornák kiépítésére előirányzott 250 millióból 75 milliót a csehországi vízi utak szabályozására fog fordítani.

× **Büntény vagy öngyilkosság?** (Éjjeli express tudósítás.) A Margit-rakparton tegnap este halászberek erősen feloszlásnak indult férfi holttestet húztak partra. Az esetet rejtélyessé teszi az, hogy a hulla teljesen föl van öltözve és könnyű téli kabátját tizenötösörös vasláncz fogja körül. A ruhája minden zsebe súlyos vasdarabokkal van telerakva és kérdéses, vajjon öngyilkosság esete forog-e fönn, vagy pedig bünténynek esett áldozatul az ismeretlen férfi. A rendőrorvos véleménye szerint a 22–30 évesnek látszó férfi holtteste 2–3 hete lehet már a vízben. Különös, hogy az aranyóráját és lánczát sértetlenül megtalálták mellénye zsebében. A rendőrség a tetemet kiszállította a morgueba és egyuttal megindította a vizsgálatot.

× **A törökországi postakonfliktus.** (Éjjeli express tudósítás.) Párisból jelentik, hogy ottani politikai körökben a németek kezét látják a portának a posta kérdés ügyében tanúsított ellenállásában. Megerősíti ezt a föltevést az a körülmény, hogy a szultán Hoene tanácsost, a német posta főnökét Mustacharrá (államtikára) nevezte ki. Azt hiszik, hogy Németország azért, hogy a portát ebben a kérdésben támogassa, újabb értékes concessiókat fog kieszközölni Törökországtól.

CSARNOK.

Angyal és ördög.

(Folytatás.)

Hosszu távollét után sem lehet boldogabb az édes viszontlátás, mint amilyen ebben a pillanatban. Dérci már nem bizott abban, hogy valaha újra láthassa a nejét s most, hogy az aggodalom ilyen kedves valósággal oszlott el, elfeledte még azt is, hogy kikeljen Darinkainé ellen, mert hiszen minden bajnak ez az asszony volt az okozója.

Ámde a felügyelő kíváncsi érdeklődése már azért sem maradhatott el, mivel ő a történekről felettes hatóságának jelentéssel tartozik. Kérelmére azután Dérciné nem is zárkózott el a felvilágosítások elől. Elmondta ott, a nagytömeg fülehallatára, hogy kis leányáért jött a bányavárosba, mert egy lelketlen asszony, boldogságának kigyója elszakította tőle gyermekét s ide hozta. — Elmondta, hogy véletlenül miképen találkozott a bányavárosban Darinkainéval, milyen fondorlattal élt a lelketlen asszony, hogy őt a bányába csalja.

— Az utolsó tárnában állottam. — Folytatta szavait Dérciné. Azt mondta Darinkainé maradnak ott mert mindjárt visszajön azzal a bányászszal, akinél a kis leányom van. Édes Istenem, mit tehettem egyebet. Anya vagyok, akinek szive már több mint egy hónap óta kinos fájdalommal van tele a gyermeke után. Vártam... Hogyne vártam volna, mikor a gyermekeket, az én édes aranyos kis leányomat fogom látni... Hát melyik anya ne várt

volna szívesen, bármilyen szokatlan s bármilyen borzalmas volt is a hely. Az a gondolat vigasztalt, hogy a kiállott fájdalmak és izgalmakért bőven kárpótolt majd a boldog viszontlátás... Darinkainé pedig elment. Nem telt bele egy perc, valami irrató robbanást hallottam s azután nem tudom mi történt velem...

A felügyelő mondta el, hogy mit tett Darinkainé. Felrobbantotta a tárnát.

— De rosszul számított — tette hozzá — mert a tárnának csak a bejáratát üntötte be a kőtörmelék. Egy kis darab sujtotta nagyságodat a homlokán, ez szédítette el. De a gondviselés úgy akarta, hogy mindent megtudjunk s lelkes, kitartó munkával kiszabadítjuk helyzetéből.

Dérciné hálásan nézett a tömegre:

— Köszönöm!

Senki se vette észre, hogy a tömegben milyen figyelemmel csüng a Dérciné elbeszélésén egy bányász, aki szintén érezte e dologban bűnösségét: Klopács.

Senki se törődött vele! Minek is! Nagyobb öröm töltötte el az ő szívüket, hogy olyan nemes cselekedetet vittek véghez.

(Folyt. köv.)

Felhívás a jégfogyasztó közönséghez.

A városi közbiztonság által egészséges ivóvizből készített s tisztán kezelt bakterium és piszokmentes jégszállítás — melynek fenti megbecsülhetlen tulajdonsága mellett egy a tartóssága, mint a hűtési képessége is nagyobb, mint a természetes jégé — megkezdődött. Azokat, kik jégszükségletüket állandóan ezen kiváló tisztaságú műjéggel akarják ellátni, figyelmeztetjük, hogy e végett a szükségelt mennyiség bejelentésével előjegyezni szíveskedjenek s így biztosíthatják magukat, hogy jégszükségletük az egész idény alatt pontosan ki lesz elégitve. A jéggyár kibővítése a jövő évben vitetvén keresztül, a gyártás bár most is jelentékeny a fogyasztás nagyságához képest, mégis korlátozott, s így akik a szállítást időközben megszakítják, helyettük más jelentkezők részére szállítatik a jég s a további pontos szállítást nem biztosíthatjuk előbbieknek.

Előjegyzés, illetve megrendelés tehető a mézáros társaság irodájában, Csapó-utca 8. sz. alatt, Kovács Kálmán és társa hentesáru üzletében Tisza-palota, Rózsa-utca és Degenfeld-tér sarkán, a Közgazdasági bank mellett, valamint a közbiztonság igazgatóságánál. (Telefon 168. sz.)

KUNZ JÓZSEF ÉS TÁRSA

cég

DEBRECZEN, kistemplom-bazárban lévő

fiókuzetét

közelebről átadni szándékában, a raktáron levő selyem, gyapjuszövet és mosó női ruhakelméket, szőnyeg árúkat

leszállított áron

bocsájtja a n. é. közönség rendelkezésére. Kiselejtezt árúkat és maradékokat féláron.

Gróf Schönborn-Buchheim Ervin beregm. uradalomból.

Dr. Kétly, dr. Bókay, dr. Wiederhoffer tanár urak és számos orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján kitünő sikerrel ajánlják

Szolyvai

gyógyforrás

köszvény, hólyag és vizeleti szervek bajainál vesebajoknál, cukorbetegség, hughomok, epekő, a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomor betegedésnél.

Kitünő asztali viz.

Kapható minden ásványvízkereskedésben.

Horváth András

SZOBA- ÉS TEMPLOM-FESTŐ.
DEBRECZEN, Piacz-utca 21. sz. a.
(a Tisza palota átellenében)

Elvállal mindenféle szobafestéseket tapetirozásokat, templomok festését, oltárok és szószékek aranyozását a legművészebb kivitelben.

Müncheni Hofbrau

a bajor király udvari serfőzdéből, eredeti töltésű palaczkokban

egyedül kapható

Czeplédy és Polgár

fűszer-, csemege üzletében. Bika szállóval szemben.

Telefon 65. szám.

Verseny

Czipő-üzlet olcsó árakra való tekintettel

Tolnai Dániel áruháza

Debreczen, főtéren, a főpostával szemben. Ajánl

Férfi-, Női- és Gyermekek-czipőket

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig óriási választékú raktárt tart, előnyösen ismert első rangú műhelyt kézi készítéseiből. Tartósság tekintetében elégedetlenség ki van zárva.

Bevásárlások sehol jobban és olcsóbban nem eszközölhetők.

Uri divat-czikkok, u. m. divatos kalapok, ingek, nyakkendők stb. jutányos árakban.

Tisztelettel

TOLNAI DÁNIEL.

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséget tudatni, hogy a Gróf Degenfeld-téren (Medgyaszay S. üzletéből lévő

mészáros-üzletemet

megnagyobbítva s a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendezve, Degenfeld-tér és Rózsa-utca sarok (a Közgazdasági bank mellé)

helyeztem át.

Állandóan friss vágás. Figyelmes kiszolgálás.

Kérve a n. é. közönség szíves pártfogását. Tisztelettel

Nagy István
mészáros.

Ugyanott

Hentes-üzlet megnyitása.

Van szerencsénk a n. é. közönség szíves figyelmét felhívni

hentes üzletünkre

hol nagy készletet tartunk: friss sertés hus, zsirnak való szalonna, zsír, sós szalonnából, továbbá több rendbeli füstölt, paprikás és kolozsvári szalonna, raponta friss és füstölt kolbász, saját készítésű friss virsli és szavaládé, nagy választék különleges hideg felvágottak, kassai, prágai és helybeli készítésű páczolt sonkák, helybeli, szepeni, kassai és brassói szalámiból. A legmérsékeltebb árak és pontos kiszolgálás.

Szíves pártfogást kérve, tisztelettel

KOVÁTS KÁLMÁN és TÁRSA
hentesek.

Biederman házban

egy kényelmes 3 szobából és mellékhelyiségekből álló emeleti lakás, továbbá irodának alkalmas két szobából álló emeleti helyiség azonnal kiadó.

A tavaszi és nyári idényre

a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból szabadalmazott

JÉGSZEKRÉNYEKET, önműködő Fagylaltgépeket.

Legjobb minőségű

Szódavíz-készülékeket.

Tükrözött

Kerti golyókat, sodrony borítókat

és szabadalmazott

legújabb befűző üvegeket

a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl:

KASZANYITZKY ENDRE

üveg, porcellán, lámpa, háztartási és díszárúk nagykereskedése.

DEBRECZEN, Piacz-u. 57

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Fűszerüzlet új berendezéssel más vállalat miatt eladó. Czim a kiadóhivatalban,

Rosenthal Sándor fűszer, liszt és csemegeüzlete csapó utca 16. sz.

Harisnyák nők, férfiak és gyermekek részére a legjobb szintartó pamutból kötve jutányos áron beszerezhetők **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett. **Harisnya fejeléseket elvállal**

Egész külön bejáratú bútorozott szoba jutányosan kiadó Rákóczi u. 18.

Nyári cséplésre kerestetik egy szakképzett gépész czim a kiadó hivatalban.

Cserét keres egy svédleri uri család felvilágosítá nyerhető: Honvéd utca 16.

Köhögés ellen Pemetőfi cukorka Borsy cukrásdában kapható; egy doboz 20 fillér.

A ki olcsó és mégis lehető legfinomabb szemüveget vagy szikkertakar vegyen **Fégl Gyula** óra és optikusnál. A legnagyobb szemüveg választék Debreczenben. Olcsó új és használt zseborák és ókszerék Ocska arany beváltás pénzért. Szemüveg javítások vagy üveg betételek azonnal elkészíttetnek. Óra javítás (ha nincs nagyobb törés) 80 kr. Üzlet: **Piacz (ezelőtt Várad) utca 75. A Corsó (most „Elite“) kávéházzal éppen szemben.**

Terényi János

férfi szabó. Debreczen, Hatvan-utca 24. sz. Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, miután az üzlethelyiséggel felhagytam, azért sokkal jutányosabban készítek, úgy magyar, mint német ruhákat a legújabb divat szerint. Kérem a n. é. közönség becses pártfogását.

Gyorsan száradó padlómaszat és olajban törött festékek kaphatók, Tóth Kálmán fűszerüzletében.

Kert és sirkerítéshez

alkalmas **vasrács** teljesen új szép kivitelben 1½ méter magas, ugyszintén **kávéház** előtti vasrács és **vaskapuk** olcsón eladók. Bővebb felvilágosítást ad a Debreczeni kőipar vállalat sirkóráktára piacz utca 56. szám.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy **czipó**, valamint **férfi, s női divat-üzletünket** mai naptól a

Piacz-utca 65. szám alá, (**Miklós-utca sarok**), Czégely házba helyeztük át.

Raktárunkat a **legújabb divatu** árakkal dusan felszerelve, továbbra is a

legolcsóbb árak

mellett árusítjuk.

Tisztelettel

SZÉKELY JENŐ ES TÁRSA

Katona keztyük mosása javítás-sal együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Uj cserépfedő.

Van szerencsém a n. é. közönség, építész urak, kőműves mesterek és a háztulajdonosokat értesíteni, hogy Debreczenben megtelepedtem és mindenféle a

cserepes

szakmába vágó munkálatot a legnagyobb szakértelemmel mérsékelt díjak mellett teljesítek.

Elfogadok bármilyen cserépfedéseket, új átrakást vagy akármilyen javításokat. **Uj cserepezést, és átrakásért egy év jótállást vállalok.**

Házfedelek jókarban tartását évi mérsékelt díj mellett elfogadok

Pontos és jó munkáért k zeskedve, kérem a n. é. közönség becses pártfogását.

Tisztelettel

Kompanek József

cserepfedő-mester.

V. ker. homokkert-utca 121. szám. Levelező lapen való értesítés után az illetőknél azonnal megjelenek.

Uj czipó üzlet.

Stiber-féle ház, Battyányi-utca 6. sz.

Nagy választéku raktárt tartok mindenféle legfinomabb bőr különlegességekből, legújabb divat szerint készül

kész czipókból

ugy hölgyek, urak, valamint gyermekek részére.

Az összes kész czipók is saját műhelyemben a legjobb minőségű anyagokból készülnek, azoknak tartóságáért kezdekem.

Tisztelettel kérem a n. é. közönséget, hogy próba megrendeléssel megtisztelni kegyeskedjék. A legszolidabb és legpontosabb kiszolgálást ígérve

kiváló tisztelettel
Liener Samuel

czipész.

Dr. Fejér Ferencz

ügyvéd, irodáját

Piacz-utca 27 sz.. házba (városi bérház I. emelet 1. sz.)

helyezte át.

Bejárat: Simonffy-utca, baloldalt, első kapu.

INGYEN

küldi a hivatalos nyereményjegyzéket és semmiféle költséget nem számít

Römer Miklós

a m kir. osztály osrsjáték elárusítója

BUDAPEST.

VII. Akácza-utca 41. szám.

Egész sorsjegy 12 korona

fél " 6 "

negyed " 1,50 "

Legzélszerűb pustautalvány szelvényen vagy utánvétellel rendelni.

Huzás 1901. május 22 és 23-án.

Minden második sorsjegy nyer.

Főnyeremény 1 millió korona.

1 kiló szemeskávé

2 korona.

Szulini korona forrás viz.

Aschenbrandt-féle bordó-por kapható

FÉLEGYHÁZI JÁNOS

fűszer-üzletében

Debreczen, Piacz- és Miklós-utca sarok.

Nagy pünkösdi vásár.

Leszállított árak.

A héten eladásra kerülnek:

1000 d. b. női és gyermek kötény	30 krtól.
500 " kész ruha alj	4 frttól.
500 " kreton bluz	1 frttól.
300 " angol sepfiz bluz	2 frt. 50 krtól.
500 " clot bluz	2 frttól.
400 " delein bluz	2 frt. 50 krtól.
600 " pique bluz	1 " 50 "
300 " selyem bluz	4 " 50 "
1000 " napernyő	1 " 30 "
400 " clot szoknya	2 " 50 "

Tisztelettel

Mezei Gyula.

Geréby Fülöp utódai czég

DEBRECZENBEN.

ajánl mindentéle friss töltésű bel- és külföldi

ásványvizeket és forrástermékeket

a legjutányosabb árban.

Hazai hirnemes ásványvizeinkből különösen ajánlhatók a **Borszéki, Bikszádi, Margit, Mohai- Agnes, Parádi és Szolyvai források.**

Kizárólagos főraktára a legkitűnőbbnek ösmert

Vásártelki Moortföldnek.

Valamint folyton friss minőségben kapható

Karlsbadi, Franzensbadi. Darkai és Halleini forrás só.